

รายงานวิจัยชั้นเรียน
การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning
โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

นางสาวศศิลา ชัยบาล
ตำแหน่ง ครู

โรงเรียนบ้านปางหินฝน อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ เพราะมนุษย์ในโลกล้วนใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารกัน ภาษาคือเครื่องมือที่มนุษย์ใช้สื่อสารทำความเข้าใจซึ่งกันและกัน และภาษาเป็นสมบัติของมนุษย์ เป็นเครื่องมือที่ใช้สื่อสารกัน ทั้งนี้ภาษาไทยนอกจากจะเป็นภาษาประจำชาติ ยังแสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์ของความเป็นชาติไทย ภาษาไทยยังมีความจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งในการดำรงชีวิตประจำวัน ช่วยถ่ายทอดความรู้ความคิดเสริมสร้างความเข้าใจอันดีของคนในสังคม ภาษาไทยจึงเป็นวิชาที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาคนในชาติ การเรียนภาษานั้นเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้วิชาอื่นๆ ผู้ที่ใช้ภาษาไทยได้ดีย่อมส่งผลในการเรียนรู้วิชาอื่นๆ ดีไปด้วยเพราะภาษาไทย คือ หัวใจของทุกวิชานั้นความสามารถของการใช้ภาษาในการสื่อสาร จึงนับว่าสำคัญมากในยุคปัจจุบัน สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการได้กล่าวไว้ว่า ภาษาเปรียบเสมือนหัวใจของการติดต่อสื่อสารระหว่างคน ทำให้เกิดความสะดวกและเกิดความเข้าใจตรงกัน เพราะฉะนั้นคนไทยควรตระหนักถึงความสำคัญของภาษาไทย ต้องทำความเข้าใจ ศึกษาหลักเกณฑ์ของภาษาและควรฝึกฝนให้เกิดการพัฒนาทางภาษา ทั้งทักษะ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียนให้มีประสิทธิภาพ เพื่อจะได้นำไปใช้ในการสื่อสารในชีวิตประจำวันและเสริมความเข้าใจอันดีต่อกัน ทำให้เกิดประโยชน์ที่ดีแก่ตนเอง ชุมชน ประเทศชาติ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2554 : 3) นอกจากนี้ ภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ ความคิด วิเคราะห์ วิวิจารณ์ และสร้างสรรค์ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางสังคมและเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อที่แสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี สุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2551 : 37) ซึ่งสอดคล้องกับ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิตโดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ(กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 4)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นเป้าหมายสำคัญสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชน ผู้สอนต้องพยายามคัดสรรกระบวนการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมทั้งปลูกฝังเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พัฒนาทักษะต่างๆ อันเป็นสมรรถนะสำคัญที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียน โดยยึดหลักว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด เชื่อว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ยึดประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียน กระบวนการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง เน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้ และคุณธรรม กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนจะต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เป็นเครื่องมือที่จะนำพาตนเองไปสู่เป้าหมายของหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน อาทิ กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ กระบวนการสร้างความรู้ กระบวนการคิด กระบวนการทางสังคม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง กระบวนการปฏิบัติ ลงมือทำจริง กระบวนการจัดการ

กระบวนการวิจัย กระบวนการเรียนรู้การเรียนรู้ของตนเอง กระบวนการพัฒนาลักษณะนิสัย กระบวนการเหล่านี้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนควรได้รับการฝึกฝนพัฒนา เพราะจะสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี นอกจากนี้ผู้สอนควรพิจารณาออกแบบการจัดการเรียนรู้ โดยเลือกใช้วิธีสอนและเทคนิคการสอน สื่อ/แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพและบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ซึ่งเป็นเป้าหมายที่กำหนด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2551 : 25)

การอ่านมีความสำคัญและจำเป็นต่อชีวิตมนุษย์ เพราะเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการแสวงหาความรู้ การอ่านมีประโยชน์ในการพัฒนาตนเอง ทำให้เป็นคนทันต่อเหตุการณ์และสนอง ความอยากรู้อยากเห็น การแสวงหาความรู้ที่ยั่งยืนจึงอาศัยการอ่านเป็นปัจจัยสำคัญ กล่าวคือ มนุษย์มีความอยากรู้อยากเห็นเรื่องราวต่างๆ โดยธรรมชาติ ถ้าความอยากรู้ได้รับการสนองตอบคือได้รับคำตอบ สามารถแสวงหาคำตอบด้วยตนเองได้ ก็ยิ่งจะเกิดความพอใจ และอยากรู้ต่อไปให้ลึกซึ้งกว้างขวาง ยิ่งถ้าหากสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้ ก็ยิ่งเห็นคุณค่าในการแสวงหาความรู้มากขึ้น ผู้มีความรู้เมื่อได้รับการสนับสนุนจากสังคมแวดล้อมก็จะพยายามแสวงหาทางสนองความอยากรู้อยากเห็นของตนต่อไป การอ่านได้และอ่านเป็น เป็นวิธีการหาความรู้เพื่อสนองความอยากรู้อยากเห็นของคนเราได้อย่างดี การอ่านมีความสำคัญต่อการพัฒนาตนเอง ทั้งในด้านความรู้และความคิด เพราะเรื่องราวแต่ละประเภทผู้เขียนได้นำเสนอความรู้และสอดแทรกความคิดของตนเอง ซึ่งผู้อ่านจะได้รับความรู้และความคิด เมื่ออ่านสารหลายประเภทจำนวนมากขึ้น ความรู้และความคิดก็มากขึ้นช่วยให้เป็นผู้รอบรู้ สามารถใช้ความรู้เป็นกรอบการดำเนินชีวิตมากยิ่งขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2549 : 5) และการอ่านมักพบปัญหาอยู่เสมอคือนักเรียนขาดความเข้าใจในเรื่องที่อ่านจับใจความของเรื่องไม่ได้ ติความไม่เป็น และครูระดับประถมศึกษาใช้เวลาส่วนใหญ่ในการสอนอ่านมากกว่าการเรียนการสอนด้านอื่นๆ แต่ก็ยังไม่ได้ผลที่น่าพอใจ ปัญหาที่น่าจะเกิดจากวิธีการสอน และ การจัดกิจกรรมการอ่านที่ยังไม่เหมาะสม ปัญหาและอุปสรรคหลายๆ ด้านนี้น่าจะนำมาพิจารณาแก้ไขเพื่อให้เด็กสามารถเรียนภาษาได้ดีขึ้น

การอ่านจับใจความมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาการศึกษาของบุคคล ความสามารถในการอ่านของประชาชนในชาติย่อมแสดงให้เห็นถึงการพัฒนาของประเทศนั้นซึ่งบังเกิดผลทั้งทางตรงและทางอ้อมด้านเศรษฐกิจ ความรู้ที่ได้จากการอ่านสารที่เกี่ยวข้องด้านเศรษฐกิจจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับเปลี่ยนระบบผลิตการบริโภคและการเลือกอาชีพที่เหมาะสมสำหรับตนเอง ด้านการเมืองเกี่ยวข้องกับการนำความรู้ที่ได้จากการอ่านสารการเมืองไปพัฒนาความรู้ความเข้าใจ เพื่อใช้เป็นพื้นฐานของการคิดวิเคราะห์สังเคราะห์และประเมินค่าให้ถูกต้องตามหลักประชาธิปไตยอันเป็นระบอบการปกครองของประเทศที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ด้านสังคม การอ่านจับใจความจะเกี่ยวข้องกับการพัฒนาความรู้ ความคิดของผู้อ่านให้กว้างขวาง เพื่อการนำมาใช้พัฒนาคุณภาพชีวิตในครอบครัวและประเทศชาติให้ก้าวหน้าทัดเทียมกับประเทศอื่น สามารถช่วยลดปัญหาทางสังคมในระดับหนึ่ง หากมีการจัดกิจกรรมทางการอ่านให้สอดคล้องกับความสนใจและความต้องการของประชาชน และการอ่านจับใจความเป็นทักษะที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ทั้งในด้านการศึกษา การประกอบอาชีพ รวมทั้ง การใช้เวลารว่างก็ใช้ การอ่านจับใจความเข้ามาเกี่ยวข้อง ดังนั้นสารที่อ่านจึงมีทั้งสารวิชาการให้ความรู้ด้านต่างๆ และสารบันเทิงที่ให้ความสนุกสนานคลายความเครียด ไม่ว่าจะเป็นการอ่านสารประเภทใด ก่อนที่ผู้อ่านจะเริ่มเข้าสู่รายละเอียดของเนื้อเรื่องมักจะค้นหาคำสำคัญที่ปรากฏอยู่ในเนื้อเรื่องเป็นอันดับแรก เพราะคำสำคัญจะช่วยให้ผู้อ่านคาดเดาเรื่องราวได้ก่อนที่จะอ่านรายละเอียดต่อไป (กระทรวงศึกษาธิการ. 2552 : 2)

การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เป็นกระบวนการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน สร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ โดยมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก สร้างแรงบันดาลใจ ให้คำปรึกษา ดูแล แนะนำ จัดวิธีการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย สร้างองค์ความรู้ได้ มีความเข้าใจในตนเอง ใช้สติปัญญา คิด วิเคราะห์ สร้างสรรค์ผลงาน มีสมรรถนะสำคัญ มีทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต บรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ตามระดับช่วงวัย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2562 : 4)

ลักษณะของการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning มีดังนี้

1. เป็นการพัฒนาศักยภาพการคิด การแก้ปัญหา และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้
 2. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดระบบการเรียนรู้ และสร้างองค์ความรู้โดยมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันในรูปแบบของความร่วมมือ
 3. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้สูงสุด
 4. เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนบูรณาการข้อมูล ข่าวสาร สารสนเทศ สู่ทักษะการคิดวิเคราะห์
 5. ผู้เรียนได้เรียนรู้ความมีวินัยในการทำงานร่วมกับผู้อื่น
 6. ความรู้เกิดจากประสบการณ์ และการสรุปของผู้เรียน
 7. ผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเอง
- (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2562 : 5)

ตัวอย่างเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning

การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning สามารถสร้างให้เกิดขึ้นได้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน รวมทั้งสามารถใช้ได้กับนักเรียนทุกระดับ ทั้งการเรียนรู้เป็นรายบุคคล การเรียนรู้แบบกลุ่มเล็ก และการเรียนรู้แบบกลุ่มใหญ่ ตัวอย่างรูปแบบหรือเทคนิค การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้แบบ Active Learning ได้ดี ได้แก่

1. **การเรียนรู้แบบแลกเปลี่ยนความคิด (Think-Pair-Share)** คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนคิดเกี่ยวกับประเด็นที่กำหนดแต่ละคน ประมาณ 2-3 นาที (Think) จากนั้นให้แลกเปลี่ยนความคิดกับเพื่อนอีกคน 3-5 นาที (Pair) และนำเสนอความคิดเห็นต่อผู้เรียนทั้งหมด (Share)
2. **การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Collaborative learning group)** คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยจัดเป็นกลุ่มๆ ละ 3-6 คน
3. **การเรียนรู้แบบทบทวนโดยผู้เรียน (Student-led review sessions)** คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทบทวนความรู้และพิจารณาข้อสงสัยต่าง ๆ ในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ โดยครูจะคอยช่วยเหลือกรณีที่มีปัญหา
4. **การเรียนรู้แบบใช้เกม (Games)** คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้สอนนำเกมเข้าบูรณาการในการเรียนการสอน ซึ่งใช้ได้ทั้งในขั้นการนำเข้าสู่บทเรียน การสอน การมอบหมายงาน และหรือขั้นการประเมินผล

5. การเรียนรู้แบบวิเคราะห์วิดีโอ (Analysis or reactions to videos) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ดูวิดีโอ 5-20 นาที แล้วให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น หรือสะท้อนความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่ได้ดู อาจโดยวิธีการพูดโต้ตอบกัน การเขียน หรือ การร่วมกันสรุปเป็นรายการกลุ่ม

6. การเรียนรู้แบบโต้เถียง (Student debates) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนได้นำเสนอข้อมูลที่ได้จากประสบการณ์และการเรียนรู้ เพื่อยืนยันแนวคิดของตนเองหรือกลุ่ม

7. การเรียนรู้แบบผู้เรียนสร้างแบบทดสอบ (Student generated exam questions) คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนสร้างแบบทดสอบจากสิ่งที่ได้เรียนรู้มาแล้ว

8. การเรียนรู้แบบกระบวนกรวิจัย (Mini-research proposals or project) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่อิงกระบวนกรวิจัย โดยให้ผู้เรียนกำหนดหัวข้อที่ต้องการเรียนรู้ วางแผนการเรียนรู้ เรียนรู้ตามแผน สรุปความรู้หรือสร้างผลงาน และสะท้อนความคิดในสิ่งที่ได้เรียนรู้ หรืออาจเรียกว่า การสอนแบบโครงงาน(project-based learning) หรือ การสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (problem-based learning)

9. การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา (Analyze case studies) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้อ่านกรณีตัวอย่างที่ต้องการศึกษา จากนั้นให้ผู้เรียนวิเคราะห์และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือแนวทางแก้ปัญหาภายในกลุ่ม แล้วนำเสนอความคิดเห็นต่อผู้เรียนทั้งหมด

10. การเรียนรู้แบบการเขียนบันทึก (Keeping journals or logs) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนจดบันทึกเรื่องราวต่างๆ ที่ได้พบเห็น หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน รวมทั้งเสนอความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับบันทึกที่เขียน

10. การเรียนรู้แบบการเขียนจดหมายข่าว (Write and produce a newsletter) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนร่วมกันผลิตจดหมายข่าว อันประกอบด้วย บทความ ข้อมูลสารสนเทศ ข่าวสาร และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น แล้วแจกจ่ายไปยังบุคคลอื่นๆ

11. การเรียนรู้แบบแผนผังความคิด (Concept mapping) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนออกแบบแผนผังความคิด เพื่อนำเสนอความคิดรวบยอด และความเชื่อมโยงกันของกรอบความคิด โดยการใช้เส้นเป็นตัวเชื่อมโยง อาจจัดทำเป็นรายบุคคลหรืองานกลุ่ม แล้วนำเสนอผลงานต่อผู้เรียนอื่นๆ จากนั้นเปิดโอกาสให้ผู้เรียนคนอื่นได้ซักถามและแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม (สถาพร พุทธิภูมิ, 2558)

บทบาทของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทางของ Active Learning ดังนี้

1. จัดให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน นำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงของผู้เรียน
2. สร้างบรรยากาศของการมีส่วนร่วม และการเจรจาโต้ตอบที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้สอนและเพื่อนในชั้นเรียน
3. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมรวมทั้งกระตุ้นให้ผู้เรียนความสำเร็จในการเรียนรู้

4. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบร่วมมือ ส่งเสริมให้เกิดการร่วมมือในกลุ่มผู้เรียน
5. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ท้าทาย และให้โอกาสผู้เรียนได้รับวิธีการสอนที่

หลากหลาย

6. วางแผนเกี่ยวกับเวลาในการจัดการเรียนการสอนอย่างชัดเจน ทั้งในส่วนของเนื้อหาและกิจกรรม

7. ครูผู้สอนต้องใจกว้าง ยอมรับความสามารถในการแสดงออก และความคิดของผู้เรียน (ณัชนัน แก้วชัยเจริญกิจ, 2550)

ความหมายของแบบฝึกทักษะ

อนงค์ศิริ วิชาลัย (2556 : 80) ให้ความหมายของแบบฝึกทักษะว่า เป็นสื่อการเรียนการสอนอย่างหนึ่งที่สร้างขึ้น ประกอบด้วยกิจกรรมที่หลากหลายน่าสนใจที่มุ่งให้นักเรียนได้นำมาใช้ฝึกฝน ปฏิบัติ เพื่อทบทวนเนื้อหาความรู้ต่าง ๆ ที่ได้เรียนไปแล้วด้วยตนเอง ทำให้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ให้คล่องแคล่ว เกิดความชำนาญและความแม่นยำ ซึ่งเป็นไปโดยอัตโนมัติ รวมทั้งเกิดทักษะในเรื่องใดเรื่องหนึ่งจนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ราชบัณฑิตยสถาน (2556 : 687) ได้ให้ความหมายของแบบฝึกทักษะหรือแบบฝึกหัด ว่าแบบตัวอย่างปัญหาหรือคำสั่งที่ตั้งขึ้นเพื่อให้นักเรียนฝึกตอบ

จากความเห็นของนักการศึกษาดังกล่าวสรุปได้ว่า แบบฝึกหมายถึง เครื่องมือทางการเรียนที่สร้างขึ้นสำหรับให้นักเรียนฝึกปฏิบัติ ให้มีความรู้ ความเข้าใจ ประสบการณ์ มีทักษะเพิ่มขึ้น

ลักษณะของแบบฝึกทักษะที่ดี

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2558 : 467 - 468) ได้สรุปลักษณะของแบบฝึกที่สำคัญไว้ดังนี้

1. ต้องมีการฝึกนักเรียนมากพอสมควรในเรื่องหนึ่ง ๆ ก่อนที่จะมีการฝึกเรื่องอื่น ๆ ต่อไป ทั้งนี้ทำขึ้นเพื่อการสอนไม่ใช่เพื่อการสอบ
2. แต่ละบทควรฝึกโดยใช้แบบประโยคเพียงหนึ่งแบบเท่านั้น
3. ฝึกโครงสร้างใหม่กับสิ่งที่เรียนรู้แล้ว
4. ประโยคที่ฝึกควรเป็นประโยคสั้น ๆ
5. ประโยคและคำศัพท์ควรเป็นแบบที่ใช้พูดกันในชีวิตประจำวันที่นักเรียนรู้จักดีแล้ว
6. เป็นแบบฝึกที่นักเรียนใช้ความคิดด้วย
7. แบบฝึกควรมีหลาย ๆ แบบ เพื่อไม่ให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย
8. ควรฝึกให้นักเรียนสามารถนำสิ่งที่เรียนไปแล้ว ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ประโยชน์ของแบบฝึกทักษะ

วรณัฐ บุพผา (2552 : 8) ได้กล่าวประโยชน์ของแบบฝึกไว้ ดังนี้

1. เป็นส่วนเพิ่มเติมหรือเสริมหนังสือเรียนในการเรียนทักษะ เป็นอุปกรณ์การสอนที่ช่วยลดภาระครูได้มาก เพราะแบบฝึกเป็นสิ่งที่จัดทำขึ้นอย่างเป็นระบบและมีระเบียบ
2. ช่วยเสริมทักษะ แบบฝึกหัดเป็นเครื่องมือที่ช่วยเด็กในการฝึกทักษะ แต่ทั้งนี้จะต้องอาศัยการส่งเสริมและความเอาใจใส่จากครูผู้สอนด้วย

3. ช่วยเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล เนื่องจากเด็กมีความสามารถทางภาษาแตกต่างกันการให้เด็กทำแบบฝึกหัดที่เหมาะสมกับความสามารถของเขา จะช่วยให้เด็กประสบความสำเร็จในด้านจิตใจมากขึ้น ดังนั้นแบบฝึกหัดจึงไม่ใช่สมุดฝึกที่ครูจะให้เด็กลงมือทำหน้าต่อหน้า แต่เป็นแหล่งประสบการณ์เฉพาะสำหรับเด็กที่ต้องการความช่วยเหลือพิเศษ และเป็นเครื่องมือช่วยที่มีค่าของครูที่สนองความต้องการเป็นรายบุคคลในชั้นเรียน

4. แบบฝึก ช่วยเสริมทักษะให้คงทน ลักษณะการฝึกเพื่อช่วยให้เกิดผลดังกล่าวนั้น ได้แก่ ฝึกทันทีหลังจากที่เด็กได้เรียนรู้ในเรื่องนั้น ๆ ฝึกซ้ำหลาย ๆ ครั้ง เน้นเฉพาะในเรื่องที่ผิด

5. แบบฝึกหัดที่ใช้จะเป็นเครื่องมือวัดผลการเรียนหลังจากจบบทเรียนในแต่ละครั้ง

6. แบบฝึกหัดที่จัดทำขึ้นเป็นรูปเล่ม เด็กสามารถเก็บรักษาไว้ใช้เป็นแนวทางเพื่อทบทวนด้วยตนเองได้ต่อไป

7. การให้เด็กทำแบบฝึกหัด ช่วยให้ครูมองเห็นจุดเด่นหรือปัญหาต่าง ๆ ของเด็กได้ชัดเจน ซึ่งจะช่วยครูดำเนินการปรับปรุงแก้ไขปัญหานั้น ๆ ได้ทันที่

8. แบบฝึกที่จัดขึ้นนอกเหนือจากที่มีอยู่ในหนังสือเรียนจะช่วยให้เด็กได้ฝึกฝนอย่างเต็มที่

9. แบบฝึกที่จัดพิมพ์ไว้เรียบร้อยแล้ว จะช่วยให้ครูประหยัดทั้งแรงงานและเวลาในการที่จะต้องเตรียมสร้างแบบฝึกอยู่เสมอ ในด้านผู้เรียนก็ไม่ต้องเสียเวลาในการลอกแบบฝึกหัดจากตำราเรียนหรือกระดานดำ ทำให้มีเวลาและโอกาสได้ฝึกฝนทักษะต่าง ๆ มากขึ้น

10. แบบฝึกช่วยประหยัดค่าใช้จ่าย เพราะการจัดพิมพ์ขึ้นเป็นรูปเล่มที่แน่นอน ย่อมลงทุนต่ำกว่าการที่จะใช้วิธีพิมพ์ลงในกระดาษทุกครั้ง นอกจากนี้ยังมีประโยชน์ในการที่ผู้เรียนสามารถบันทึกและมองเห็นความก้าวหน้าของตนเองได้อย่างมีระบบและเป็นระเบียบ

การสร้างแบบฝึกทักษะ

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2558 : 467 - 468) ได้ให้ข้อคิดเกี่ยวกับการสร้างแบบฝึกที่ดีไว้ดังนี้

1. ต้องสร้างแบบฝึกให้สอดคล้องกับหลักจิตวิทยา และพัฒนาการของเด็กตามลำดับขั้นการเรียนรู้ แบบฝึกเสริมทักษะนั้นต้องอาศัยรูปภาพจูงใจนักเรียน และควรจัดเรียงเนื้อหาตามลำดับจากง่ายไปยาก เพื่อให้นักเรียนมีกำลังใจทำแบบฝึก

2. มีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนว่าจะฝึกทักษะในด้านใด แล้วจัดเนื้อหาให้ตรงกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

3. ต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียน ถ้าสามารถแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อยตามความสามารถ แล้วจึงจัดทำแบบฝึกเพื่อส่งเสริมนักเรียนแต่ละกลุ่ม

4. แบบฝึกที่ดีต้องมีคำชี้แจงง่าย สั้น ๆ ที่นักเรียนอ่านเข้าใจแบบฝึกได้ด้วยตนเอง

5. แบบฝึกต้องมีความถูกต้อง ครูต้องพิจารณาให้รอบคอบ โดยการทดลองทำด้วยตนเองเสียก่อน เพื่อไม่ให้มีข้อผิดพลาด

6. การให้นักเรียนทำแบบฝึกทุกครั้ง เวลาต้องเหมาะสมกับช่วงความสนใจของนักเรียน

7. แบบฝึกควรมีหลายรูปแบบ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างกว้างขวาง ส่งเสริมความคิด สร้างสรรค์และเมื่อฝึกเรื่องเดียวซ้ำ ๆ กันหลายครั้ง เด็กไม่เบื่อ แต่พอใจที่จะทำแบบฝึกนั้นด้วยความเพลิดเพลิน

จากประสบการณ์การสอน พบว่าการเรียนการสอนภาษาไทยเท่าที่ผ่านมาไม่ประสบผลสำเร็จตามความมุ่งหมายเท่าที่ควร และมีปัญหาหลายประการที่ทำให้ครูและนักเรียนเกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อสาระการเรียนรู้ภาษาไทยโดยเฉพาะเกี่ยวกับวิธีสอนของครู ครูมักเน้นความรู้ให้นักเรียนท่องจำหลักเกณฑ์ข้อบังคับต่างๆ มากจนเกินไปโดยไม่คำนึงถึงบรรยากาศในการเรียนทำให้นักเรียนเห็นว่าภาษาไทยเป็นสาระวิชาที่ไม่น่าเรียน และปีการศึกษา 2563 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำกว่าเกณฑ์ที่โรงเรียนตั้งไว้ 80 เปอร์เซนต์ ทั้งนี้เนื่องจากสาเหตุหลายประการด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นทั้งด้านผู้เรียนที่ยังขาดความรู้พื้นฐานในการเขียนและการอ่าน อันเนื่องมาจากเจตคติที่ไม่ดีต่อกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในด้านการเรียนการสอน ยังขาดความทันสมัยครอบคลุมเนื้อหา นักเรียนเป็นชนเผ่าทำให้การออกเสียงไม่ชัด และอ่านซ้ำมีผลทำให้จับใจความได้ไม่ดี และที่สำคัญคือในด้านตัวผู้สอนเอง ยังขาดความกระตือรือร้นในการพัฒนาวิธีสอนให้มีความหลากหลาย ซึ่งปัจจัยที่กล่าวข้างต้น ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ซึ่งดูได้จากรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผู้ศึกษาในฐานะครูผู้สอนจึงคิดว่ามีวิธีแก้ปัญหาการเรียนการสอนหลายวิธีที่จะแก้ปัญหานี้ เช่น วิธีสอนแบบเกมและการเล่นต่างๆ ข้อดีคือ นักเรียนเกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลินแต่มีข้อเสียคือ นักเรียนเพลินกับเกมและการเล่นจนลืมรับผิดชอบงานที่มอบหมาย บางคนเล่นสนุกสนานจับประเด็นความรู้ไม่ได้ ครูต้องใช้วิธีการดูนักเรียน วิธีการแบบเรียนภาษาไทยจากการฟังนิทาน ข้อดีคือ นักเรียนฟังแล้วใส่อารมณ์ไปด้วย เกิดความเข้าใจ ตอบคำถามได้ สนุกสนานได้คิดเตือนใจ ข้อเสีย เขียนสรุปข้อความสำคัญไม่ได้ ครูเสียเวลาต้องอธิบายซ้ำแล้วซ้ำอีก นักเรียนที่เก่งเบื่อหน่ายการเรียน วิธีสอนแบบอธิบาย การสอนแบบนี้ มีข้อดีคือครูอธิบาย นักเรียนตั้งใจฟัง เมื่อฟังเข้าใจ ทำแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนได้ ข้อเสียคือครูต้องเตรียมตัวบรรยายและทำแบบฝึก นักเรียนไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน เบื่อหน่ายการเรียน มีความสนใจต่ำ การใช้แบบฝึก มีข้อดีคือ นักเรียนได้ฝึกแบบฝึกในรูปแบบต่างๆ อย่างหลากหลาย ทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียน จดจำและทบทวนบทเรียนอย่างเข้าใจ ตั้งใจเรียน สามารถทำการบ้าน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมด้วย และที่สำคัญได้พัฒนาความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน และเรียนได้อย่างมีความสุข นักเรียนเกิดความคิดรวบยอดในเรื่องที่เรียนเกิดทักษะและมีความรู้ความเข้าใจ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ผู้ศึกษาจึงเลือกการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning โดยใช้แบบฝึกทักษะสำหรับการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยคาดหวังว่าการวิจัยเรื่องนี้ จะช่วยให้นักเรียนมีการพัฒนาการเรียนรู้ที่ดีและจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในเรื่องอื่นๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความก่อนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ความสำคัญของการศึกษา

ผลของการศึกษาครั้งนี้ทำให้ได้วิธีการสอนอ่านจับใจความ โดยการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อันจะเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนได้นำไปใช้พัฒนากระบวนการเรียนการสอนภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ขอบเขตของการศึกษา

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านปางหินฝน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 6 ปีการศึกษา 2564จำนวนทั้งสิ้น 7 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ การอ่านจับใจความ สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านปางหินฝน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ซึ่งเป็นไปตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีเนื้อหารายละเอียดเกี่ยวกับการอ่านจับใจความ นำมาจัดการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านปางหินฝน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 6

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564

4. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนการอ่านจับใจความ โดยการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ตัวแปรตาม ได้แก่

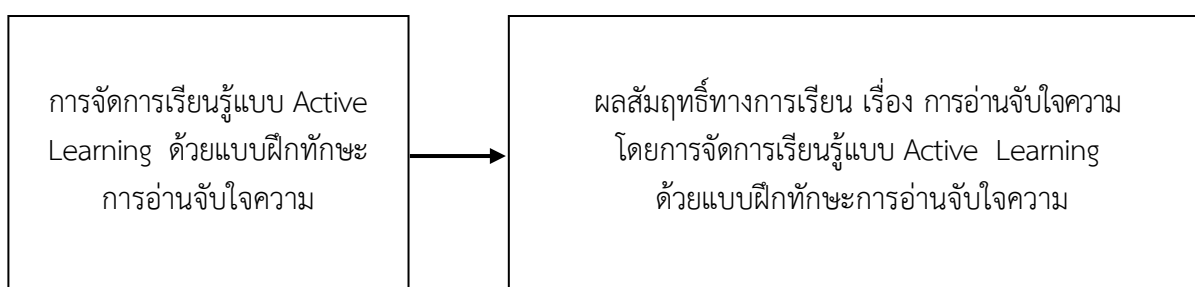
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

สมมติฐานของการศึกษา

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

กรอบแนวคิดของการศึกษา

ผู้ศึกษาได้วางกรอบแนวคิดในการเรียนการสอนภาษาไทย ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ประกอบการสอน ดังนี้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนมีทักษะการอ่านจับใจความได้ถูกต้องคล่องแคล่ว
2. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนภาษาไทยในการเลือกกิจกรรมการเรียนการสอน
3. เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนการอ่านจับใจความ ในสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning หมายถึง กระบวนการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน สร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ โดยมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก สร้างแรงบันดาลใจ ให้คำปรึกษา ดูแล แนะนำ จัดวิธีการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย สร้างองค์ความรู้ได้ มีความเข้าใจในตนเอง ใช้สติปัญญา คิด วิเคราะห์ สร้างสรรค์ผลงาน มีสมรรถนะสำคัญ มีทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต บรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ตามระดับช่วงวัย

2. การสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ หมายถึง การนำแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ มาใช้ประกอบการเรียนการสอนในเนื้อหาวิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

3. แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความ โดยการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งประกอบไปด้วยจุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่อและแหล่ง การเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ ความสามารถของนักเรียนที่แสดงพฤติกรรมตามตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560 หลังจากสิ้นสุดการเรียนการสอนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งสามารถวัดได้จากคะแนนของนักเรียนในการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 30 ข้อ

5. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น จำนวน 30 ข้อ เพื่อใช้ทดสอบนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านปางหินฝน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบประเมินผลการอ่านจับใจความ

2.2 แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

3.1 ศึกษาเอกสารหลักสูตรสถานศึกษา แนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้การสอน

3.2 ศึกษาปัญหาของนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลที่พบในการจัดการเรียนการสอน

3.3 ศึกษาเทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning

3.4 ศึกษาเทคนิคการสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ เพื่อให้เหมาะสมกับเนื้อหาและผู้เรียน

3.5 สร้างแบบประเมินผลการอ่านก่อนเรียน - หลังเรียน

3.6 ประเมินผลการอ่านก่อนใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

3.7 ดำเนินการจัดกิจกรรมประจำวัน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

3.8 ประเมินผลการอ่านหลังใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานการณ์จริงในชั้นเรียน โดยใช้แบบประเมินผลการอ่านจับใจความ ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนระหว่างจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบทดสอบการอ่านจับใจความ ก่อนเรียนและหลังเรียน นำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วเปรียบเทียบคะแนนความก้าวหน้าของนักเรียนแต่ละคน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มที่ศึกษา คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านปางหินฝน ทั้งหมดรวม 7 คน มีการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน แล้วจึงดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังจากนั้นจึงทำการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน แล้วจึงนำผลมาเก็บรวบรวมข้อมูลก่อนเรียนและหลังเรียนที่รวบรวมได้จากเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาจำแนกผลการเรียนรู้ ดังนี้

สรุปได้ว่านักเรียนทั้ง 7 คน มีความก้าวหน้าในการใช้การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ประกอบการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความ

**ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียนในการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning
ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**

การฝึก	จำนวน นักเรียน	ผลรวม Σx	ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$	ร้อยละ	ค่า S.D
ก่อนเรียน	7 คน	89	12.71	42.38	2.29
หลังเรียน	7 คน	179	25.57	85.24	1.27

จากตารางสรุปได้ว่าการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 12.71 หลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 25.57 จะเห็นได้ว่าคะแนนของค่าเฉลี่ยหลังเรียนมีค่ามากกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของก่อนเรียนมีค่าเท่ากับ 2.29 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานหลังเรียนมีค่าเท่ากับ 1.27 แสดงว่าข้อมูลมีค่าคะแนนใกล้เคียงกัน

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการอ่านจับใจความ โดยการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อแก้ปัญหาการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านปางหินฝน พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการอ่านจับใจความ ดีขึ้น

อภิปรายผล

ผลการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีคุณภาพและประสิทธิภาพอย่างยิ่ง ด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

1. แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นสื่อที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพตามผลของการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าว
2. แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ชุดนี้สร้างขึ้นอย่างถูกวิธี ได้ผ่านขั้นตอนการสร้างและพัฒนาอย่างเป็นระบบ เริ่มตั้งแต่เอกสารหลักสูตรและเอกสารที่เกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตร และยังได้รับการแนะนำ ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ด้านเนื้อหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ความเหมาะสมของเนื้อหา
3. การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 นักเรียนเกิดความสนุกสนานในการเรียนรู้
4. การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ได้เรียงลำดับความยากง่ายสอดคล้องตามธรรมชาติการเรียนรู้ ทำให้เรียนรู้สึกว่าตนเองประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ จึงสรุปได้ว่าการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพอย่างยิ่ง สามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

ภาคผนวก

แบบบันทึกคะแนนทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน – หลังเรียน

เรื่อง การอ่านจับใจความ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านปางหินฝน

เลขที่	ชื่อ - สกุล	ก่อนเรียน	หลังเรียน
		30 คะแนน	30 คะแนน
1	เด็กชายธีรเมธ ยังสันติวงศ์	12	26
2	เด็กชายณภัทร กุลสวัสดิ์มงคล	11	27
3	เด็กชายสิรปราชญ์ เกิดอาชาชาญ	11	23
4	เด็กหญิงกันยาพร-	14	26
5	เด็กชายอัครเดช แซ่ย่าง	15	26
6	เด็กชายยอดชาย อติพลเวโรจน์	16	26
7	เด็กชายจิรายุทธ แซ่เจ้า	10	25
	เฉลี่ย	12.71	25.57
	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	2.29	1.27
	ร้อยละ	43.38	85.24

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
เรื่อง การอ่านจับใจความ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
ภาคเรียนที่ ๑ ข้อสอบ จำนวน ๓๐ ข้อ ๓๐ คะแนน

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียวและทำเครื่องหมาย (×)
ลงในกระดาษคำตอบ

๑. การอ่านจับใจความ หมายถึงข้อใด
 - ก. การอ่านเพื่อความรู้
 - ข. การอ่านเพื่อหาข้อคิด
 - ค. การอ่านเพื่อความบันเทิง
 - ง. การอ่านเพื่อความเข้าใจแนวคิดสำคัญ
๒. ข้อใดเป็นประโยชน์ของการอ่านจับใจความที่ถูกต้องที่สุด
 - ก. ช่วยให้มีชื่อเสียงมากขึ้น
 - ข. ช่วยให้อ่านหนังสือได้ง่ายขึ้น
 - ค. ช่วยให้เป็นคนเรียนเก่งมากขึ้น
 - ง. ช่วยให้อ่านหนังสือได้จำนวนมากขึ้น
๓. เมืองไทยเป็นเมืองที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยผลไม้หลายชนิด เช่น ขนุน น้อยหน่า พุทรา มังคุด ฯลฯ
 - ข้อใดคือใจความสำคัญของประโยคข้างต้น
 - ก. เมืองไทยมีขนุน น้อยหน่า
 - ข. ผลไม้ทุกชนิดมีที่เมืองไทย
 - ค. เมืองไทยมีผลไม้หลายชนิด
 - ง. ขนุน พุทรา มังคุด ฯลฯ เป็นผลไม้เมืองไทย

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ ๔ – ๕

เพื่อนที่ดีนั้นต้องเป็นคนที่อยู่กับเราเสมอแม้ยามเราสุขหรือทุกข์

๔. ข้อความนี้กล่าวถึงสิ่งใด

- ก. คุณสมบัติของเพื่อน
- ข. ประเภทของเพื่อน
- ค. คุณค่าของเพื่อน
- ง. ที่มาของเพื่อน

๕. ข้อความนี้กล่าวในลักษณะใด

- ก. ให้เหตุผล
- ข. ให้ตัวอย่าง
- ค. ให้รายละเอียด
- ง. ให้ข้อเสนอแนะ

อ่านบทเพลงต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ ๖ – ๑๐

เพลงหน้าที่เด็ก

เด็กเอ๋ยเด็กดี	ต้องมีหน้าที่สิบอย่างด้วยกัน
เด็กเอ๋ยเด็กดี	ต้องมีหน้าที่สิบอย่างด้วยกัน
หนึ่ง นับถือศาสนา	สอง รักษาธรรมเนียมมั่น
สาม เชื่อ <u>พ่อแม่ครูอาจารย์</u>	สี่ ว่างนั้นต้องสุภาพอ่อนหวาน
ห้า ยึดมั่น <u>กตัญญู</u>	หก เป็นผู้รู้รักการงาน
เจ็ด ต้องศึกษาให้เชี่ยวชาญ	ต้องมานะบากบั่น ไม่เกียจไม่คร้าน
แปด รู้จักออมประหยัด	เก้า ต้องซื่อสัตย์ตลอดกาล
น้ำใจนัก <u>กีฬา</u> กล้าหาญ	ให้เหมาะกับกาลสมัยชาติพัฒนา
สิบ ทำตนให้เป็นประโยชน์	<u>รู้บาปบุญ</u> คุณโทษ สมบัติชาติต้องรักษา
เด็กสมัยชาติพัฒนา	จะเป็นเด็กที่พา <u>ชาติไทย</u> เจริญ

๖. ข้อใดกล่าวถึงเพลงหน้าที่เด็กได้ถูกต้องที่สุด

- ก. วันเด็ก
- ข. พฤติกรรมของเด็กไทย
- ค. คุณธรรมของเด็กนักเรียน
- ง. หน้าที่ที่เด็กๆ ควรปฏิบัติ

๗. หน้าที่เด็กในข้อใดไม่ได้กล่าวถึงในบทเพลง

- ก. กตัญญู
- ข. ซื่อสัตย์
- ค. วาจาสุภาพ
- ง. เชื่อฟังคำแนะนำของเพื่อน

๘. ถ้านักเรียนปฏิบัติตามหน้าที่ในเนื้อเพลงจะเกิดผลอย่างไร

- ก. ทำให้สุขภาพแข็งแรง
- ข. ทำให้เป็นคนดีในสังคม
- ค. ทำให้เป็นเศรษฐีร่ำรวยเงินทอง
- ง. ทำให้มีชื่อเสียงโด่งดังมากที่สุด

๙. สุจิตราพูดกับเพื่อนด้วยถ้อยคำที่สุภาพ สุจิตราปฏิบัติตามหน้าที่เด็กในข้อใด

- ก. ข้อ ๓
- ข. ข้อ ๔
- ค. ข้อ ๕
- ง. ข้อ ๖

๑๐. ปรีชาทำข้อสอบด้วยตนเอง แสดงว่าปรีชาปฏิบัติตามหน้าที่เด็กในข้อใด

- ก. ข้อ ๖
- ข. ข้อ ๗
- ค. ข้อ ๘
- ง. ข้อ ๙

อ่านนิทานต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ ๑๑ – ๑๕

นิทานเรื่อง ลูกวัวเกียจคร้าน

ลูกวัวตัวหนึ่งไม่ขยันทำงาน วันหนึ่งๆ ได้แต่วิ่งเล่นไปมาบนทุ่งหญ้า อยู่มาวันหนึ่ง ลูกวัวเห็นวัวเทียมเกวียนบรรทุกของหนัก ลูกวัวจึงเข้าไปพูดจาเยาะเย้ย วัวเทียมเกวียนว่า “คูสิ ขนของท่านและร่างกายของท่านดูสกปรกจริงๆ เพราะข้าไม่ต้องทำงานหนัก ขนของข้าจึงสะอาดเป็นมันราวกับเส้นไหม แต่ท่านก็ต้องทำงานเยี่ยงทาส ถ้าท่านแลกเปลี่ยนกับข้าได้ ท่านคงรีบเปลี่ยนใช้ใหม่ล่ะ” วัวเทียมเกวียนได้ฟังคำพูดนั้นก็นิ่งเฉย ต่อมาไม่นานเจ้าของลูกวัวนำลูกวัวไปบูชาয় เพราะลูกวัวไม่ได้ช่วยงานในไร่ วัวเทียมเกวียนเห็นดังนั้นจึงกล่าวว่า “เป็นอย่างไรเล่าเจ้าลูกวัว ชีวิตของเจ้าไม่ต้องทำงานหนักก็อยู่สุขสบาย แต่อะไรเล่าที่ทำให้ต้องพบจุดจบเช่นนี้ มิใช่ความสุขสบายที่เจ้าต้องการหรือ”

๑๑. ลูกวัวไปวิ่งเล่นอยู่บริเวณใด

- ก. ภูเขา
- ข. ลำธาร
- ค. ทุ่งหญ้า
- ง. ป่าลึก

๑๒. “ขนของท่านและร่างกายของท่านดูสกปรก” หมายถึงใคร

- ก. ลูกวัว
- ข. ม้าแข่ง
- ค. กระบือ
- ง. วัวเทียมเกวียน

๑๓. ลูกวัวมีนิสัยอย่างไร

- ก. เกียจคร้าน
- ข. ขยันขันแข็ง
- ค. อดทน พยายาม
- ง. อ่อนน้อมถ่อมตน

๑๔. เจ้าของลูกวัวนำลูกวัวไปไหน

- ก. บุญยัญ
- ข. ให้คนข้างบ้าน
- ค. ขายต่อให้พ่อค้า
- ง. นำไปปล่อยในป่าลึก

๑๕. นิทานเรื่อง ลูกวัวเกียจคร้าน ให้ข้อคิดอย่างไร

- ก. การพุดจาตุถุคผู้อื่นทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน
- ข. ความขยันขันแข็งทำให้ประสบความสำเร็จ
- ค. ความสามัคคีกันในหมู่คณะจะทำให้ชนะต่อศัตรู
- ง. ความเกียจคร้าน เฉยเมยต่อการทำงาน จะนำผลเสียมาสู่ตนเอง

อ่านบทความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ ๑๖ – ๒๐

กล้วยน้ำว้าสุกงอมเป็นอาหารที่ดี ผู้ใหญ่มักจะให้เด็กอ่อนได้กินกล้วยน้ำว้าสุกงอมบดและผสมข้าว ตอนที่เด็กเริ่มกินอาหาร (นอกจากนม) หากจะทำให้ มีรสชาติอร่อยอีกนิดก็อาจเหยาะเกลือป่นเล็กน้อยลงไปด้วยก็ได้ กล้วยน้ำว้าสุก ที่นำมาบดจะใช้เฉพาะเนื้อ ส่วนที่เป็นไส้กล้วยจะไม่ใช่ แม้ในปัจจุบันจะมีอาหารสำเร็จสำหรับเด็กอ่อนที่อยู่ในเมืองมากมาย แต่เด็กอ่อนในชนบทยังได้กินกล้วยน้ำว้าสุกบดและกันอยู่ดี

สำหรับเด็กโตและผู้ใหญ่กล้วยสุกก็น่าจะมีประโยชน์คือ ช่วยแก้อาการท้องผูก เพราะกล้วยสุกมีสารเพกทินมากช่วยเพิ่มกากในลำไส้ ทำให้ขับถ่ายสะดวก และหากกินกล้วยติดต่อกันหลายวันก็เป็นประโยชน์อย่างมากต่อร่างกาย ดังนั้นเราจึงควรกินกล้วยน้ำว้าสุกกินเป็นประจำดีกว่า

๑๖. กล้วยน้ำว้าที่มีประโยชน์สำหรับเด็กอ่อนจะต้องมีลักษณะอย่างไร

- ก. เป็นกล้วยดิบ
- ข. เป็นกล้วยห่าม
- ค. เป็นกล้วยที่ไร้เมล็ด
- ง. เป็นกล้วยที่สุกงอม

๑๗. เครื่องปรุงรสที่ทำให้เด็กอ่อนกินกล้วยน้ำว้าบดได้อย่างเอร็ดอร่อยคืออะไร

ก. น้ำผึ้ง

ข. น้ำตาล

ค. เกลือป่น

ง. ซอสปรุงรส

๑๘. ในกล้วยน้ำว้าสุกจะมีสารในข้อใด

ก. สารแลกติน

ข. สารเพกทิน

ค. สารแทนนิน

ง. สารแพนทิน

๑๙. เด็กโตและผู้ใหญ่กินกล้วยน้ำว้าสุกจะได้รับประโยชน์ในข้อใด

ก. ทำให้ท้องไม่ผูก

ข. ทำให้ผิวพรรณสดใส

ค. ทำให้ไม่มีกลิ่นปาก

ง. ทำให้อ่อนหลับสบาย

๒๐. ข้อความนี้โดยสรุปแล้วกล่าวถึงอะไร

ก. การเลี้ยงเด็กอ่อน

ข. อาหารของเด็กอ่อน

ค. ประโยชน์ของกล้วยน้ำว้าสุก

ง. สารอาหารที่มีอยู่ในกล้วยน้ำว้าสุก

อ่านข่าวต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ ๒๑ – ๒๓

รายงานข่าวเอพีแจ้งเมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคมว่า พบศพนักผจญภัยชาวรัสเซีย ใกล้ภูเขายอดเขาเอเวอเรสต์ ยอดเขาที่ได้ชื่อว่าสูงที่สุดในโลกตั้งอยู่ประเทศเนปาล โดยศพนักผจญภัยดังกล่าวเป็นหนึ่งในจำนวนนักเดินทางที่พยายามพิชิตยอดเขาเอเวอเรสต์ ในขณะที่นักผจญภัยอีก ๖ คน ยังหายสาบสูญอยู่ ซึ่งคาดว่าคงเสียชีวิตแล้วเช่นเดียวกัน นายทอดด์ เบิร์ลสัน หนึ่งในทีมพิชิตยอดเขาเอเวอเรสต์ว่า “ผู้ที่พยายามพิชิตยอดเขาเอเวอเรสต์เสียชีวิตไปแล้วหลายคน แต่ก็ยังมีอีกหลายคนที่ต้องการพิชิตยอดเขา แม้จะต้องเอาชีวิตเข้าเสี่ยงก็ตาม”

๒๑. ข้อความนี้จัดเป็นข่าวประเภทใด

- ก. ข่าวกีฬา
- ข. ข่าวเศรษฐกิจ
- ค. ข่าวในประเทศ
- ง. ข่าวต่างประเทศ

๒๒. เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นที่ใด

- ก. อินเดีย
- ข. เนปาล
- ค. บังกลาเทศ
- ง. ปากีสถาน

๒๓. “เอเวอเรสต์” เป็นชื่อของสิ่งใด

- ก. ชื่อทะเล
- ข. ชื่อกีฬา
- ค. ชื่อแม่น้ำ
- ง. ชื่อยอดเขา

อ่านบทกลอนนี้แล้วตอบคำถามข้อ ๒๔ - ๒๖

สัปดาห์คนรักดีมีความคิด
ควรตั้งจิตศึกษาอย่ามองข้าม
อนาคตจะสุขสันต์เกิดผลงาม
เหมือนคนหามจั่วเบาว่าเสาเรือน
แต่คนที่รักชั่วมัวประมาท
ปล่อยโอกาสผ่านตัวชั่วประอะเปื้อน
อนาคตสิ้นสุขทุกปีเดือน
ทุกข์หนักเหมือนหามเสาน่าเศร้าเอย

๒๔. บทกลอนนี้มุ่งสอนสิ่งใด

- ก. การทำความดี
- ข. การศึกษาเล่าเรียน
- ค. การสร้างบ้านเรือน
- ง. การตั้งใจทำมาหากิน

๒๕. บทกลอนนี้ตรงกับสำนวนไทยในข้อใด

- ก. รักพี่เสียดายน้อง
- ข. รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี
- ค. รักยาวให้บั่น รักสั้นให้ต่อ
- ง. รักดีหามจั่ว รักชั่วหามเสา

๒๖. บทกลอนนี้ให้ข้อคิดอย่างไร

- ก. ควรตั้งใจศึกษาเล่าเรียน
- ข. ควรประหยัดและอดออม
- ค. ควรมีความรักใคร่สามัคคีกัน
- ง. ควรรู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

อ่านโฆษณาแล้วตอบคำถามข้อ ๒๙ – ๓๐

DBraime
อาหารเสริมบำรุงสมองและระบบประสาท

ฉันร้อง=สร้างได้!

ผลิตกับที่บำรุงสมองด้วยสารสกัด
Bacopa Monniera
จากพืช **Brahmi** สดุดยอดผลิตกับที่ระดับโลก
ที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของสมอง
ช่วยเพิ่มความจำ สำหรับเด็กในวัยเรียน
ผู้ที่ทำงานใช้สมองเป็นประจำ
และผู้ป่วยอัลไซเมอร์

D-Braime ดีเบรไม
อาหารเสริมบำรุงสมอง

Tel.08-6323-0955, 08-5931-2008

๒๙. โฆษณาดังกล่าวเป็นโฆษณาเรื่องอะไร

- ก. ขายยา
- ข. ขายนั่งสือ
- ค. ขายอาหารเสริม
- ง. แนะนำวิธีการบำรุงสมอง

๓๐. โฆษณาดังกล่าวมีจุดประสงค์อย่างไร

- ก. เพื่อชวนร่วมธุรกิจอาหารเสริมบำรุงสมอง
- ข. เพื่อแนะนำความรู้เกี่ยวกับการบำรุงสมอง
- ค. เพื่อประชาสัมพันธ์อาหารเสริมบำรุงสมอง
- ง. เพื่อให้ทุกคนช่วยกันสนับสนุนการบริหารสมอง

๒๙. โฆษณานี้บอกรายละเอียดอะไรกับผู้อ่าน

- ก. ชื่อสินค้า
- ข. วันผลิตสินค้า
- ค. วิธีการใช้สินค้า
- ง. วันหมดอายุของสินค้า

๓๐. นักเรียนจะซื้อสินค้าในโฆษณานี้ได้อย่างไร

- ก. โทรศัพท์สั่งซื้อ
- ข. ซื้อในห้างสรรพสินค้า
- ค. ซื้อในร้านขายยาทั่วไป
- ง. ซื้อในร้านสะดวกซื้อทั่วไป

เฉลยแบบทดสอบ

ข้อ	คำตอบ	ข้อ	คำตอบ
๑.	ง	๑๖.	ง
๒.	ข	๑๗.	ค
๓.	ค	๑๘.	ข
๔.	ค	๑๙.	ก
๕.	ง	๒๐.	ค
๖.	ง	๒๑.	ข
๗.	ง	๒๒.	ข
๘.	ข	๒๓.	ง
๙.	ข	๒๔.	ก
๑๐.	ง	๒๕.	ง
๑๑.	ค	๒๖.	ก
๑๒.	ง	๒๗.	ค
๑๓.	ก	๒๘.	ค
๑๔.	ก	๒๙.	ก
๑๕.	ง	๓๐.	ก

ตัวอย่างแบบฝึกทักษะ

ใบความรู้
การอ่านจับใจความสำคัญ

การอ่านจับใจความสำคัญ
หมายถึง การอ่านเพื่อค้นหาความคิดสำคัญหรือสาระสำคัญของเรื่องที่ผู้เขียนมุ่งเสนอให้ผู้อ่านทราบ

ใจความสำคัญ หมายถึง ข้อความที่มีสาระคุณข้อความอื่นๆ ในย่อหน้าหรือเรื่องนั้นทั้งหมด (จะทำให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจเรื่องได้ง่าย) โดยมีข้อความอื่นๆ เป็นเพียงส่วนขยายใจความสำคัญเท่านั้น ข้อความหนึ่งหรือตอนหนึ่งจะมีใจความสำคัญเพียงหนึ่งเดียว นอกนั้นเป็นใจความสำคัญรองลงไป

ตัวอย่าง

พ่อแม่มิหวังให้บุตรมั่งคั่งจนกลายเป็นคนดี ไร้ปฏิบัติในสิ่งที่ควร
เช่น คบเพื่อนหนึ่งเดียว เชื้อพันธุ์ใหญ่

ใจความสำคัญ คือ พ่อบุญมีหวังให้บุตรมั่งคั่งจนกลายเป็นคนดี

ปลาโลมาเป็นสัตว์เลื้อยคลานตัวอม อาศัยอยู่ในทะเล เป็นสัตว์ที่ฉลาด
ว่องไว นามพิเศษแสงสว่างน้ำ กระโดดน้ำพ่นน้ำ ฟ้า ใต้

ใจความสำคัญ คือ ปลาโลมาเป็นสัตว์เลื้อยคลานตัวอม

ใบความรู้
การอ่านจับใจความนิทาน

นิทาน
หมายถึง เรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมา มุ่งให้เห็นความบันเทิงสอดแทรกแนวคิด และสอดแทรกเคล็ดหรือแง่คิดสอนใจให้แก่ผู้อ่าน

หลักการอ่านจับใจความ นิทาน

- ตั้งใจอ่าน มีสมาธิในการอ่าน
- อ่านเรื่องราวตั้งแต่ต้นจนจบเรื่อง
- พยายามตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่าน โดยใช้คำถาม มีใครทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร เพราะอะไร และผลเป็นอย่างไร
- อ่านอย่างพิจารณา เพื่อตอบคำถามที่ตั้งไว้แล้วสรุปเรื่องตามความเข้าใจโดยทวนเล่าเรื่อง หรือเขียนเรื่องย่อ
- วิเคราะห์ความสำคัญของเรื่องที่อ่าน ลักษณะนิสัยของตัวละคร การกระทำของตัวละคร ข้อคิดที่ได้จากนิทานเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต

แบบฝึกที่ ๑

คำชี้แจง นักเรียนอ่านนิทานเรื่อง “ห่านกับไข่ทองคำ” แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ตรงกับเนื้อเรื่อง และเขียนเครื่องหมาย X หน้าข้อความที่ไม่ตรงกับเนื้อเรื่อง (๑๐ คะแนน)

นิทานเรื่อง “ห่านกับไข่ทองคำ”

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้วมีชายคนหนึ่งได้ห่านไว้ตัวหนึ่งกับไข่ทองคำวันหนึ่งเขาได้เข้าไปในสวนตามปกติทุกวัน ในวันนี้เขาได้สังเกตเห็นว่าไข่ทองคำหนึ่งฟองแสงสีเหลืองทองระยิบระยับอยู่ใต้ปีกของห่าน เขาจึงรีบเข้าไปเพื่อหยิบขึ้นมาดู และเมื่อหยิบขึ้นมาแล้วเขาก็ต้องแปลกใจเพราะไข่ฟองนี้คือไข่ทองคำ และหลังจากนั้นห่านตัวนั้นก็ได้ออกไข่ทองคำให้แก่ชายคนนั้นทุกวัน จนเขาร่ำรวยเป็นเศรษฐีไปในที่สุด แต่เขาก็ยังคงอยากร่ำรวยมากกว่านี้ อยากให้มีทรัพย์สินเงินทองมากกว่าที่เป็นอยู่ เขาจึงบอกกับตนเองว่า “ในท้องของห่านตัวนี้จะต้องมีไข่ทองคำอยู่มากมายเป็นแน่” เมื่อคิดได้ดังนั้นแล้ว เขาก็ตัดสินใจใช้มีดผ่าท้องของห่านดู เพื่อหวังจะได้ไข่ทองคำมากมายดังที่เขาคิดไว้ แต่แล้วเขาก็ต้องผิดหวังเมื่อไม่พบไข่ทองคำแม้แต่เพียงอย่างเดียว ในขณะที่ห่านนั้นได้ตายและไม่สามารถออกไข่ทองคำให้แก่เขาได้อีกต่อไป

ตัวอย่าง

- ชายคนหนึ่งเลี้ยงห่านและม้า
- ไข่ทองคำกลายเป็นก้อนหิน
- ชายคนหนึ่งอยากเป็นมหาเศรษฐี
- ชายคนหนึ่งคิดว่าในท้องของห่านมีไข่ทองคำมากมาย
- เขาอยากได้ทองคำทุกตัว
- สุดท้ายห่านก็ตายและไม่สามารถออกไข่ทองคำได้อีก
- ชายคนหนึ่งอยากร่ำรวยมากกว่าเดิม
- ใช้มีดผ่าท้องของห่านดูเพื่อหวังจะได้ไข่ทองคำ
- ชายคนหนึ่งอยากได้ทองคำมากมายเป็นเศรษฐี
- ห่านที่ชายคนหนึ่งเลี้ยงไม่ยอมออกไข่
- ชายคนหนึ่งได้ทองคำก้อนหนึ่งและได้ไข่ทองคำมากมาย

๒๒

แบบฝึกทักษะที่ ๑

คำชี้แจง นักเขียนอ่านบทเพลงแล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ตรงกับเนื้อเพลง และเขียนเครื่องหมาย X หน้าข้อความที่ไม่ตรงกับเนื้อเพลง (๑๐ คะแนน)

เพลงหน้าที่เล็ก	
เด็กน้อยเด็กดี	ต้องมีหน้าที่เรียบร้อยด้วยกัน
เด็กน้อยเด็กดี	ต้องมีหน้าที่เรียบร้อยด้วยกัน
หนึ่ง นานี้อาสนา	สอง รักมารวมเป็นหนึ่ง
สาม เรือแม่ครูอาจารย์	สี่ วาจนันต์เรือสุภาพอ่อนหวาน
ห้า สัตว์นั้นคู่บุญ	หก เป็นผู้รักการงาน
เจ็ด ต้องศึกษาให้เจริญราชม	ต้องมารวมกับมัน ไม่ถึงจะไม่กรีน
แปด รู้จักยอมประนีประนอม	เก้า ต้องซื้อสัตย์ตลอดกาล
เก้า ใจนักกีฬากล้าหาญ	ให้ชนะกับกลาตมิชชาติพัฒนา
สิบ ทำตนให้เป็นประโยชน์	สิบแปด บุญกุศล โทณ สมบัติชาติต้องรักษา
เด็กน้อยชาติพัฒนา	จะเป็นคนดีที่พาชาติไทยเจริญ

๒๓

แบบฝึกทักษะที่ ๑

คำชี้แจง นักเขียนอ่านบทเพลงแล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ตรงกับเนื้อเพลง และเขียนเครื่องหมาย X หน้าข้อความที่ไม่ตรงกับเนื้อเพลง (๑๐ คะแนน)

ตัวอย่าง	☒ หน้าข้อความที่ ๑๐ ประการ
☒ ๑. เด็กน้อยเด็กดี	
☒ ๒. เด็กดีต้องสุภาพอ่อนหวาน	
☒ ๓. เด็กดีต้องซื่อสัตย์พ่อแม่ ครู อาจารย์	
☒ ๔. เด็กดีต้องขยันหมั่นเพียร ไม่เกียจคร้าน	
☒ ๕. เด็กดีต้องมีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น	
☒ ๖. เด็กดีต้องแต่งกายทันสมัยใช้ของราคาถูก	
☒ ๗. เด็กดีต้องรู้จักประหยัดอดออม	
☒ ๘. เด็กดีต้องมีน้ำใจ รู้จักช่วยเหลือผู้อื่น	
☒ ๙. เด็กดีต้องไม่ยอมแพ้ใคร ต้องชนะเท่านั้น	
☒ ๑๐. เด็กดีต้องรักไทยไว้สูง	

๔๑

แบบฝึกทักษะที่ ๑๕

คำชี้แจง นักเขียนอ่านบทความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามให้ถูกต้อง (๑๐ คะแนน)

ดูแลสุขภาพด้วยอาหาร ๑๕

การดูแลสุขภาพที่ดีนั้น เป็นเรื่องที่ถูกยกย่องว่าเป็นสิ่งสำคัญ เพราะเมื่อไรที่สุขภาพอ่อนแอ ไม่ว่าจะเป็นทางร่างกายหรือจิตใจก็ตาม ล้วนเป็นบ่อเกิดของโรคภัยไข้เจ็บต่างๆ คร. วิมล ปิยะนารวม

นักจิตวิทยาและที่ปรึกษาสุขภาพพัฒนาสุขภาพมนุษย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒให้คำแนะนำว่า หากอยากมีสุขภาพที่ดีต้องเริ่มตั้งแต่ภายในร่างกายซึ่งจะส่งผลดีสู่ภายนอก สามารถพบได้ในอาหารจากธรรมชาติ และสามารถป้องกันความเสียหายกับระบบภายในร่างกายได้ดังนี้

๑. สีส้ม เกี่ยวข้องกับวิตามินเอ มีอยู่ใน ผลไม้ ไข่ และเนื้อสัตว์
๒. สีเขียว เกี่ยวข้องกับวิตามินซี มีอยู่ใน ผลไม้ ส้ม และผลไม้รสเปรี้ยว
๓. สีเหลือง เกี่ยวข้องกับ คาร์โบไฮเดรต อาหาร พืชในดิน ข้าวโพด พืชทอง
๔. สีขาว เกี่ยวข้องกับ โปรตีนและไขมันในปลาไข่ขาว และผลไม้รสเปรี้ยว
๕. สีฟ้า เกี่ยวข้องกับ กรดไขมัน สามารถพบได้ในอาหารทะเล
๖. สีน้ำตาล เกี่ยวข้องกับ โปรตีน พืชในดิน ผลไม้รสเปรี้ยว
๗. สีน้ำตาล เกี่ยวข้องกับ วิตามินบี มีอยู่ใน ผลไม้รสเปรี้ยว ผลไม้รสเปรี้ยว

ทั้งหมดที่กล่าวมานั้นเป็นสีที่จำเป็นที่ช่วยเสริมให้สุขภาพดีได้ด้วยการรู้จักกินอาหารที่มีประโยชน์จากธรรมชาติ พืชผลไม้เพื่อสุขภาพ อร่อยดี กินอาหารให้ครบ ๕ หมู่ และควรออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ

๔๒

แบบฝึกทักษะที่ ๑๕

คำชี้แจง นักเขียนอ่านบทความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามให้ถูกต้อง (๑๐ คะแนน)

ดูแลสุขภาพด้วยอาหาร ๑๕

การดูแลสุขภาพที่ดีนั้น เป็นเรื่องที่ถูกยกย่องว่าเป็นสิ่งสำคัญ เพราะเมื่อไรที่สุขภาพอ่อนแอ ไม่ว่าจะเป็นทางร่างกายหรือจิตใจก็ตาม ล้วนเป็นบ่อเกิดของโรคภัยไข้เจ็บต่างๆ คร. วิมล ปิยะนารวม

นักจิตวิทยาและที่ปรึกษาสุขภาพพัฒนาสุขภาพมนุษย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒให้คำแนะนำว่า หากอยากมีสุขภาพที่ดีต้องเริ่มตั้งแต่ภายในร่างกายซึ่งจะส่งผลดีสู่ภายนอก สามารถพบได้ในอาหารจากธรรมชาติ และสามารถป้องกันความเสียหายกับระบบภายในร่างกายได้ดังนี้

๑. สีส้ม เกี่ยวข้องกับวิตามินเอ มีอยู่ใน ผลไม้ ไข่ และเนื้อสัตว์
๒. สีเขียว เกี่ยวข้องกับวิตามินซี มีอยู่ใน ผลไม้ ส้ม และผลไม้รสเปรี้ยว
๓. สีเหลือง เกี่ยวข้องกับ คาร์โบไฮเดรต อาหาร พืชในดิน ข้าวโพด พืชทอง
๔. สีขาว เกี่ยวข้องกับ โปรตีนและไขมันในปลาไข่ขาว และผลไม้รสเปรี้ยว
๕. สีฟ้า เกี่ยวข้องกับ กรดไขมัน สามารถพบได้ในอาหารทะเล
๖. สีน้ำตาล เกี่ยวข้องกับ โปรตีน พืชในดิน ผลไม้รสเปรี้ยว
๗. สีน้ำตาล เกี่ยวข้องกับ วิตามินบี มีอยู่ใน ผลไม้รสเปรี้ยว ผลไม้รสเปรี้ยว

ทั้งหมดที่กล่าวมานั้นเป็นสีที่จำเป็นที่ช่วยเสริมให้สุขภาพดีได้ด้วยการรู้จักกินอาหารที่มีประโยชน์จากธรรมชาติ พืชผลไม้เพื่อสุขภาพ อร่อยดี กินอาหารให้ครบ ๕ หมู่ และควรออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้แผนที่ 1

แผนการจัดการเรียนรู้		
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕	ภาคเรียนที่ ๒
หน่วยที่ ๓ การอ่านจับใจความจากสื่อต่างๆ		เวลาเรียนรวม ๑๘ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ การอ่านจับใจความนิทาน		เวลาเรียน ๑ ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ
แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ท ๑.๑ ป๕/๓ อธิบายความหมายโดยนัยจากเรื่องที่อ่านอย่างหลากหลาย

ท ๑.๑ ป๕/๔ แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

ท ๑.๑ ป๕/๕ วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้
ในการดำเนินชีวิต

ท ๑.๑ ป๕/๘ มีมารยาทในการอ่าน

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

๑. ตอบคำถามเกี่ยวกับนิทานได้ถูกต้อง
๒. สรุปใจความสำคัญของนิทานได้ถูกต้อง
๓. บอกข้อคิดจากนิทานได้ถูกต้อง

ด้านทักษะกระบวนการ

๑. นักเรียนมีทักษะการอ่านจับใจความนิทาน
๒. นักเรียนมีทักษะการทำงานกลุ่ม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. นักเรียนมีวินัย
๒. นักเรียนมีมารยาทในการอ่าน

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด

สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความนิทานที่ดี ต้องจับใจความสำคัญของเรื่อง โดยการฝึกอ่านอย่างรวดเร็ว ตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่านว่ามีใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร เพราะอะไร และผลเป็นอย่างไร ลำดับเหตุการณ์ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุและผลที่เกิดขึ้น แสดงความคิดเห็นและบอกจุดมุ่งหมาย ที่สำคัญของนิทานได้ จะช่วยให้ผู้อ่านมีวิจารณญาณในการอ่านมากขึ้น

สาระการเรียนรู้

๑. การอ่านจับใจความนิทาน

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๒. นักเรียนฟังครูเล่านิทานเรื่อง สิงโตกับหมูป่า จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถามจากการ ฟังนิทาน ดังนี้

- ตัวละครสำคัญของเรื่องมีใครบ้าง (สิงโต หมูป่า นกแฉ่ง)
- เหตุการณ์ในนิทานเกิดขึ้นที่ไหน (บ่อน้ำในป่า)
- ทำไมสิงโตกับหมูป่าจึงไปที่บ่อน้ำ (ไปดื่มน้ำ)
- เพราะเหตุใดสิงโตกับหมูป่าจึงต่อสู้กัน (เพราะแย่งกันดื่มน้ำก่อน)
- เพราะเหตุใดฝูงนกแฉ่งจึงจ้องมองสิงโตกับหมูป่า (รอกินตัวที่ตาย)
- นิทานเรื่องนี้สอนนักเรียนเรื่องอะไร (การประนีประนอมช่วยให้ปลอดภัย จากอันตราย)

ขั้นสอน

๑. นักเรียนและครูร่วมกันทบทวนและสนทนาถึงความหมายของการอ่านจับใจความว่า การอ่านจับใจความสำคัญ หมายถึง การอ่านเพื่อค้นหาความคิดสำคัญหรือสาระสำคัญของเรื่องที่ผู้เขียน มุ่งเสนอให้ผู้อ่านทราบ

๒. ครูติดบัตรข้อความบนกระดานที่ละบัตร จากนั้นให้นักเรียนช่วยกันหาในความคิดสำคัญของ ข้อความ ดังนี้

ครอบครัวของฉันเป็นครอบครัวขนาดเล็ก สมาชิกในครอบครัว
ของฉันมี ๔ คน ได้แก่ พ่อ แม่ พี่สาวและฉัน

ใจความสำคัญคือ ครอบครัวของฉันเป็นครอบครัวขนาดเล็ก

คนในครอบครัวมีความสัมพันธ์เป็นญาติพี่น้องกัน เช่น ปู่เป็น
พ่อของพ่อ ย่าเป็นแม่ของพ่อ ตาเป็นพ่อของแม่ และยาย
เป็นแม่ของแม่ เป็นต้น

ใจความสำคัญคือ คนในครอบครัวมีความสัมพันธ์เป็นญาติพี่น้องกัน

๓. นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาถึงความหมายของนิทาน และยกตัวอย่างประโยชน์ที่ได้รับ
จากการอ่านนิทาน เช่น ให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน ให้ข้อคิด ให้คติสอนใจในการดำรงชีวิต
ประจำวัน เป็นต้น

๔. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๓ กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาใบความรู้ “การอ่าน
จับใจความสำคัญ” และใบความรู้ “การอ่านจับใจความนิทาน” ในแบบฝึกทักษะการอ่าน
จับใจความ

๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันบอกวิธีการอ่านจับใจความสำคัญนิทาน โดยเขียนในกระดาษที่
ครูแจกให้ ระบายสีตกแต่งผลงานให้สวยงาม จากนั้นนำกระดาษที่เขียนเสร็จเรียบร้อยแล้วออกมาติดบน
กระดาน แล้วออกมาอ่านให้เพื่อนฟังพร้อมๆกัน ครูตรวจสอบความถูกต้องและให้คำแนะนำอย่าง
ใกล้ชิด

๖. นักเรียนทำแบบฝึกทักษะที่ ๑ - ๒

ขั้นสรุป

๑. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปวิธีการอ่านจับใจความสำคัญนิทาน และบอกข้อคิดที่ได้จากการอ่านนิทาน

ภาระงาน/ชิ้นงาน

-

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

๑. นิทานเรื่อง สิงโตกับหมูป่า
๒. บัตรข้อความ
๓. แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ

การวัดผลและประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมินผล
ด้านความรู้ ๑. ตอบคำถามเกี่ยวกับนิทานได้ถูกต้อง ๒. สรุปใจความสำคัญของนิทานได้ถูกต้อง ๓. บอกข้อคิดจากนิทานได้ถูกต้อง	ตรวจแบบฝึกทักษะ	แบบบันทึกผลการตรวจแบบฝึกทักษะ	ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะกระบวนการ ๑.นักเรียนมีทักษะการอ่านจับใจความนิทาน	สังเกตการอ่านจับใจความ	แบบสังเกตการอ่านจับใจความ	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ๓ ขึ้นไป
๒.ทักษะการทำงานกลุ่ม	สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ๓ ขึ้นไป

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมินผล
ด้านคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ ๑. มีวินัย	สังเกตพฤติกรรม การร่วมกิจกรรม ของนักเรียน	แบบสังเกตคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ ของนักเรียน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ๓ ขึ้นไป
๒. มีมารยาทในการอ่าน	สังเกตพฤติกรรม การมีมารยาทในการอ่าน	แบบสังเกตพฤติกรรม การมีมารยาทในการอ่าน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ๓ ขึ้นไป
ด้านสมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน ๑.ความสามารถใน การสื่อสาร ๒.ความสามารถใน การคิด	สังเกตสมรรถนะสำคัญ ด้านความสามารถใน การสื่อสาร และ ความสามารถในการคิด ของนักเรียน	แบบสังเกตสมรรถนะ สำคัญของผู้เรียน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ๓ ขึ้นไป

ความคิดเห็นของผู้บริหาร

๑. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ครบถ้วน

() ดีมาก

() ดี

() พอใช้

() ควรปรับปรุง

๒. สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด

() สอดคล้องครอบคลุม

() ไม่สอดคล้องไม่ครอบคลุม

๓. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้เหมาะสม เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

() ดีมาก

() ดี

() พอใช้

() ควรปรับปรุง

๔. การใช้สื่อและนวัตกรรมที่หลากหลายและเหมาะสม

() ดีมาก

() ดี

() พอใช้

() ควรปรับปรุง

๕. การวัดผลประเมินผลเหมาะสม

() ดีมาก

() ดี

() พอใช้

() ควรปรับปรุง

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ

บันทึกผลหลังการเรียนรู้

ด้านความรู้

จุดประสงค์ข้อ ๑ ตอบคำถามเกี่ยวกับนิทานได้ถูกต้อง

ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๘๐ จำนวน..... คน คิดเป็นร้อยละ

ไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๘๐ จำนวน..... คน คิดเป็นร้อยละ

จุดประสงค์ข้อ ๒ สรุปใจความสำคัญของนิทานได้ถูกต้อง

ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๘๐ จำนวน..... คน คิดเป็นร้อยละ

ไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๘๐ จำนวน..... คน คิดเป็นร้อยละ

จุดประสงค์ข้อ ๓ บอกข้อคิดจากนิทานได้ถูกต้อง

ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๘๐ จำนวน..... คน คิดเป็นร้อยละ

ไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๘๐ จำนวน..... คน คิดเป็นร้อยละ

ด้านทักษะกระบวนการ

๑. นักเรียนมีทักษะการอ่านจับใจความนิทาน

ผ่านเกณฑ์ ระดับคุณภาพ ๓ ขึ้นไป จำนวน..... คน คิดเป็นร้อยละ

ไม่ผ่านเกณฑ์ ระดับคุณภาพ ๓ ขึ้นไป จำนวน..... คน คิดเป็นร้อยละ

๒. นักเรียนมีทักษะการทำงานกลุ่ม

ผ่านเกณฑ์ ระดับคุณภาพ ๓ ขึ้นไป จำนวน..... คน คิดเป็นร้อยละ

ไม่ผ่านเกณฑ์ ระดับคุณภาพ ๓ ขึ้นไป จำนวน..... คน คิดเป็นร้อยละ

ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. นักเรียนมีวินัย

ผ่านเกณฑ์ ระดับคุณภาพ ๓ ขึ้นไป จำนวน..... คน คิดเป็นร้อยละ

ไม่ผ่านเกณฑ์ ระดับคุณภาพ ๓ ขึ้นไป จำนวน..... คน คิดเป็นร้อยละ

๒. นักเรียนมีมารยาทในการอ่าน

ผ่านเกณฑ์ ระดับคุณภาพ ๓ ขึ้นไป จำนวน..... คน คิดเป็นร้อยละ

ไม่ผ่านเกณฑ์ ระดับคุณภาพ ๓ ขึ้นไป จำนวน..... คน คิดเป็นร้อยละ

ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน นักเรียนมีความสามารถในการสื่อสารและความสามารถในการคิด

ผ่านเกณฑ์ ระดับคุณภาพ ๓ ขึ้นไป จำนวน..... คน คิดเป็นร้อยละ

ไม่ผ่านเกณฑ์ ระดับคุณภาพ ๓ ขึ้นไป จำนวน..... คน คิดเป็นร้อยละ

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....
.....
ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ

แบบบันทึกคะแนนแบบฝึกทักษะของนักเรียน

เลขที่	ชื่อ – สกุล	รายการประเมิน			ผลการตัดสินผ่าน / ไม่ผ่าน
		แบบฝึกทักษะที่ ๑	แบบฝึกทักษะที่ ๒	รวม	
		๑๐	๑๐		
๑	เด็กชายธีรเมธ ยั่งสันติวงศ์				
๒	เด็กชายณภัทร กุลสวัสดิ์มงคล				
๓	เด็กชายสิรปราชญ์ เกิดอาษาชาญ				
๔	เด็กหญิงกันยาพร -				
๕	เด็กชายอัครเดช แซ่ย่าง				
๖	เด็กชายยอดชาย อติพลเวโรจน์				
๗	เด็กชายจิรายุทธ แซ่เจ้า				

เกณฑ์การตัดสิน นักเรียนต้องผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป (คะแนน ๑๖ คะแนนขึ้นไป)

รายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนนการตรวจแบบฝึก

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน
แบบฝึกที่ ๑ (คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน)	อ่านนิทานแล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ตรงกับเนื้อเรื่อง และเขียนเครื่องหมาย X หน้าข้อความที่ไม่ตรงกับเนื้อเรื่อง เขียนเครื่องหมายได้ถูกต้อง ให้คะแนนข้อละ ๑ คะแนน เขียนเครื่องหมายไม่ถูกต้อง ให้คะแนนข้อละ ๐ คะแนน
แบบฝึกที่ ๒ (คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน)	กิจกรรมที่ ๑ อ่านนิทานแล้วเขียนชื่อตัวละคร จำนวน ๕ ชื่อ เขียนชื่อตัวละครได้ถูกต้อง ให้คะแนนข้อละ ๑ คะแนน เขียนชื่อตัวละครไม่ถูกต้อง ให้คะแนนข้อละ ๐ คะแนน กิจกรรมที่ ๒ อ่านนิทานแล้วตอบคำถาม จำนวน ๕ ข้อ ตอบคำถามได้ถูกต้อง ให้คะแนนข้อละ ๑ คะแนน ตอบคำถามไม่ถูกต้อง ให้คะแนนข้อละ ๐ คะแนน

แบบสังเกตพฤติกรรมด้านทักษะการอ่านจับใจความ

เลขที่	ชื่อ – สกุล	รายการสังเกต ทักษะการอ่านจับใจความ				ผลการตัดสิน ผ่าน/ไม่ผ่าน
		๔	๓	๒	๑	
๑	เด็กชายธีรเมธ ยั่งสันติวงศ์					
๒	เด็กชายณภัทร กุลสวัสดิ์มงคล					
๓	เด็กชายสิรปราชญ์ เกิดอาชาชาญ					
๔	เด็กหญิงกันยาพร -					
๕	เด็กชายอัครเดช แซ่ย่าง					
๖	เด็กชายขจรเดช อติพลเวโรจน์					
๗	เด็กชายจิรายุทธ แซ่เจ้า					

เกณฑ์การตัดสิน ได้ระดับคุณภาพ ๓ ขึ้นไปถือว่าผ่าน

รายละเอียดการสังเกตทักษะการอ่านจับใจความ

ระดับคุณภาพ	ประเด็นการประเมิน
๔ ดีมาก	มีความตั้งใจและมีสมาธิในการอ่าน สรุปใจความสำคัญ ตอบคำถาม และบอกข้อคิดจากเนื้อเรื่อง โดยการเขียนหรือการพูด ได้ถูกต้องชัดเจน อย่างสม่ำเสมอ
๓ ดี	มีความตั้งใจและมีสมาธิในการอ่าน สรุปใจความสำคัญ ตอบคำถาม และบอกข้อคิดจากเนื้อเรื่อง โดยการเขียนหรือการพูด ได้ถูกต้องชัดเจนเป็นส่วนใหญ่
๒ พอใช้	มีความตั้งใจและมีสมาธิในการอ่าน สรุปใจความสำคัญ ตอบคำถาม และบอกข้อคิดจากเนื้อเรื่อง โดยการเขียนหรือการพูด ได้ถูกต้องชัดเจนเป็นบางครั้ง ต้องอาศัยการแนะนำจากครู
๑ ปรับปรุง	ไม่มีความตั้งใจและไม่มีความสามารถในการอ่าน สรุปใจความสำคัญ ตอบคำถาม และบอกข้อคิดจากเนื้อเรื่อง โดยการเขียนหรือการพูด ไม่ถูกต้อง

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

เลขที่	ชื่อ – สกุล	รายการสังเกต ทักษะกระบวนการกลุ่ม				ผลการตัดสิน ผ่าน/ไม่ผ่าน
		๔	๓	๒	๑	
๑	เด็กชายธีรเมธ ยั่งยืนวงศ์					
๒	เด็กชายณภัทร กุลสวัสดิ์มงคล					
๓	เด็กชายสิรปราชญ์ เกิดอาชาชาญ					
๔	เด็กหญิงกัญญาพร -					
๕	เด็กชายอัครเดช แซ่ย่าง					
๖	เด็กชายยอดชาย อติพลเวโรจน์					
๗	เด็กชายจิรายุทธ แซ่เจ้า					

เกณฑ์การตัดสิน ได้ระดับคุณภาพ ๓ ขึ้นไปถือว่าผ่าน

รายละเอียดเกณฑ์การสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ระดับคุณภาพ	ประเด็นการประเมิน
๔ ดีมาก	ร่วมแสดงความคิดเห็น รู้จักรับฟังความคิดเห็นและให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มด้วยความตั้งใจทุกครั้ง
๓ ดี	ร่วมแสดงความคิดเห็น รู้จักรับฟังความคิดเห็นและให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มด้วยความตั้งใจเป็นส่วนใหญ่
๒ พอใช้	ร่วมแสดงความคิดเห็น รู้จักรับฟังความคิดเห็นและให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มด้วยความตั้งใจเป็นบางครั้ง
๑ ปรับปรุง	ไม่ร่วมแสดงความคิดเห็น ไม่รู้จักรับฟังความคิดเห็นและไม่ให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม

แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

เลขที่	ชื่อ – สกุล	รายการสังเกต มีวินัย				ผลการตัดสิน ผ่าน/ไม่ผ่าน
		๔	๓	๒	๑	
๑	เด็กชายธีรเมธ ยั่งสันติวงศ์					
๒	เด็กชายณภัทร กุลสวัสดิ์มงคล					
๓	เด็กชายสิรปราชญ์ เกิดอาชาชาญ					
๔	เด็กหญิงกัญยาพร -					
๕	เด็กชายอัครเดช แซ่ย่าง					
๖	เด็กชายยอดชาย อติพลเวโรจน์					
๗	เด็กชายจิรายุทธ แซ่เจ้า					

เกณฑ์การตัดสิน ได้ระดับคุณภาพ ๓ ขึ้นไปถือว่าผ่าน

รายละเอียดเกณฑ์การสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านวินัย

ระดับคุณภาพ	ประเด็นการประเมิน
๔ ดีมาก	นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงของห้องเรียน มีความรับผิดชอบ ในการทำงาน แต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและ ส่งงานตรงเวลาอย่างสม่ำเสมอ
๓ ดี	นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงของห้องเรียน มีความรับผิดชอบ ในการทำงาน แต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและ ส่งงานตรงเวลาเป็นส่วนใหญ่
๒ พอใช้	นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงของห้องเรียน มีความรับผิดชอบ ในการทำงาน แต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและ ส่งงานตรงเวลาเป็นบางครั้ง
๑ ปรับปรุง	นักเรียนไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงของห้องเรียน ไม่มีความรับผิดชอบ ในการทำงาน แต่งกายไม่ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและ ส่งงานไม่ตรงเวลา

แบบสังเกตพฤติกรรมการมีมารยาทในการอ่าน

เลข ที่	ชื่อ – สกุล	รายการสังเกต การมีมารยาทในการ อ่าน				ผลการตัดสิน ผ่าน/ไม่ผ่าน
		๔	๓	๒	๑	
๑	เด็กชายธีรเมธ ชัยสันติวงศ์					
๒	เด็กชายณภัทร กุลสวัสดิ์มงคล					
๓	เด็กชายสิรปราชญ์ เกิดอาชาชาญ					
๔	เด็กหญิงกัญยาพร -					
๕	เด็กชายอักรเดช แซ่ย่าง					
๖	เด็กชายยอดชาย อติพลเวโรจน์					
๗	เด็กชายจิรายุทธ แซ่เจ้า					

เกณฑ์การตัดสิน ได้ระดับคุณภาพ ๓ ขึ้นไปถือว่าผ่าน

รายละเอียดเกณฑ์การสังเกตพฤติกรรมการมีมารยาทในการอ่าน

ระดับคุณภาพ	ประเด็นการประเมิน
๔ ดีมาก	มีความตั้งใจและมีสมาธิจดจ่อต่อสิ่งที่อ่าน วางท่าทางถูกต้อง เหมาะสมขณะอ่าน มีการจดบันทึกประเด็นสำคัญและสรุปข้อคิด ได้ชัดเจน ชอบอ่านหนังสือในช่วงเวลาว่างเป็นประจำสม่ำเสมอ
๓ ดี	มีความตั้งใจและมีสมาธิจดจ่อต่อสิ่งที่อ่าน วางท่าทางถูกต้อง เหมาะสมขณะอ่าน มีการจดบันทึกประเด็นสำคัญและสรุปข้อคิด ได้ชัดเจน ชอบอ่านหนังสือในช่วงเวลาว่างเป็นส่วนใหญ่
๒ พอใช้	มีความตั้งใจและมีสมาธิจดจ่อต่อสิ่งที่อ่าน วางท่าทางถูกต้อง เหมาะสมขณะอ่าน มีการจดบันทึกประเด็นสำคัญและสรุปข้อคิด ได้ชัดเจน ชอบอ่านหนังสือในช่วงเวลาว่างเป็นบางครั้ง
๑ ปรับปรุง	ไม่มีความตั้งใจและไม่มีความสนใจในการอ่าน วางท่าทางไม่ถูกต้อง ขณะอ่าน ไม่มีการจดบันทึกประเด็นสำคัญและสรุปข้อคิด ไม่อ่านหนังสือในช่วงเวลาว่าง

แบบสังเกตสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

เลขที่	ชื่อ – สกุล	รายการสังเกต								ผลการตัดสิน ผ่าน/ไม่ผ่าน
		ความสามารถ ในการสื่อสาร				ความสามารถ ในการคิด				
		เกณฑ์การประเมิน				เกณฑ์การประเมิน				
		๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	
๑	เด็กชายธีรเมธ ยั่งสันติวงศ์									
๒	เด็กชายณภัทร กุลสวัสดิ์มงคล									
๓	เด็กชายสิรปราชญ์ เกิดอาชาชาญ									
๔	เด็กหญิงกัญญาพร -									
๕	เด็กชายอัครเดช แซ่ย่าง									
๖	เด็กชายชอดชาช อติพลเวโรจน์									
๗	เด็กชายจิรายุทธ แซ่เจ้า									

เกณฑ์การตัดสิน ได้ระดับคุณภาพ ๓ ขึ้นไปถือว่าผ่าน

รายละเอียดเกณฑ์การสังเกตสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ความสามารถในการสื่อสาร

ระดับคุณภาพ	ประเด็นการประเมิน
๔ ดีมาก	ถ่ายทอดความรู้ ความคิดและความเข้าใจของตนเองโดยใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสมเป็นประจำสม่ำเสมอ
๓ ดี	ถ่ายทอดความรู้ ความคิดและความเข้าใจของตนเองโดยใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสมเป็นส่วนใหญ่
๒ พอใช้	ถ่ายทอดความรู้ ความคิดและความเข้าใจของตนเองโดยใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสมเป็นบางครั้ง
๑ ปรับปรุง	ถ่ายทอดความรู้ ความคิดและความเข้าใจของตนเองโดยใช้ภาษาไม่เหมาะสม

ความสามารถในการคิด

ระดับคุณภาพ	ประเด็นการประเมิน
๔ ดีมาก	มีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดอย่างสร้างสรรค์ และตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสมเป็นประจำสม่ำเสมอ
๓ ดี	มีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดอย่างสร้างสรรค์ และตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสมเป็นส่วนใหญ่
๒ พอใช้	มีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดอย่างสร้างสรรค์ และตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสมเป็นบางครั้ง
๑ ปรับปรุง	ไม่มีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ไม่มีความคิดสร้างสรรค์ และตัดสินใจแก้ปัญหาไม่เหมาะสม

นิทานเรื่อง “สิงโตกับหมูป่า”

อากาศที่ร้อนจัดของวันหนึ่งในฤดูร้อน ทำให้สัตว์ทั้งหลายรู้สึกกระหายน้ำไปตามๆกัน สิงโตตัวนี้ก็เช่นกัน มันกำลังเดินออกไปหาน้ำดื่ม สิงโตเดินตรงไปยังบ่อน้ำเล็กๆ แห่งหนึ่งที่อยู่ไม่ไกลนักเวลานั้นมีหมูป่าที่กำลังหิวน้ำตัวหนึ่งเดินตรงมาที่บ่อน้ำแห่งนี้ด้วยเช่นกัน สิงโตและหมูป่าจึงประจันหน้ากันที่ข้างบ่อน้ำนั้น ทั้งคู่ต่างต้องการที่จะ

เป็นผู้ที่ได้ดื่มน้ำก่อน จึงเกิดการต่อสู้กันขึ้น สัตว์ตัวอื่นๆ ที่อยู่ใกล้ๆ ต่างพากันวิ่งหนีอย่างอลหม่าน สิงโตและหมูป่าต่างก็ต่อสู้กันอย่างไม่ลดละ จนหมดเรี่ยวแรงด้วยกันทั้งคู่

ก่อนที่พวกมันจะลงมือต่อสู้กันอีกครั้ง... ทั้งสองก็เลิ่ลไปเห็นนกแร้งกลุ่มหนึ่งกำลังเกาะอยู่บนกิ่งไม้ และพากันจ้องมองมายังพวกมันอยู่ สิงโตจึงหันมาพูดกับหมูป่าว่า “ข้าว่าเราเลิกต่อสู้กันเถอะ” “เพราะไม่เช่นนั้น เราทั้งสองอาจกลายเป็นอาหารของเจ้าแร้งพวกนั้นได้”

หมูป่าเห็นด้วยจึงตอบตกลงในทันที จากนั้นสิงโตก็บอกให้หมูป่าดื่มน้ำก่อน และเมื่อทั้งคู่ดื่มน้ำจนพอใจแล้ว จึงเดินแยกจากกันไปด้วยดี

ครอบครัวของฉันเป็นครอบครัวขนาดเล็ก สมาชิกในครอบครัว
ของฉันมี ๔ คน ได้แก่ พ่อ แม่ พี่สาวและฉัน

ใจความสำคัญคือ ครอบครัวของฉันเป็นครอบครัวขนาดเล็ก

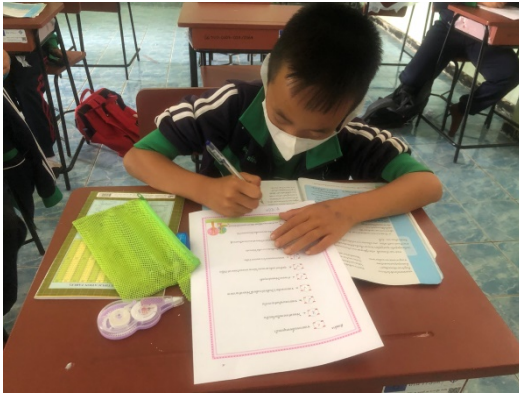

คนในครอบครัวมีความสัมพันธ์เป็นญาติพี่น้องกัน เช่น ปู่เป็น
พ่อของพ่อ ย่าเป็นแม่ของพ่อ ตาเป็นพ่อของแม่ และยาย
เป็นแม่ของแม่ เป็นต้น

ใจความสำคัญคือ คนในครอบครัวมีความสัมพันธ์เป็นญาติพี่น้องกัน

ภาพกิจกรรม

บรรณานุกรม

จงชัย เจนหัตถการกิจ. **หลักภาษาไทย**. กรุงเทพฯ : บริษัท ธนาเพรส จำกัด, ๒๕๕๑.

ไชยยศ เรืองสุวรรณ. **Active Learning**. ข่าวสารวิชาการ คณะเภสัชศาสตร์

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประจำเดือนพฤศจิกายน, ๒๕๕๓.

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. **80 นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**. กรุงเทพฯ :

แดเน็กอินเตอร์คอเปอร์ชั่น, 2553.

ณชนัน แก้วชัยเจริญกิจ. **บทบาทของครูผู้สอนในการจัดกิจกรรมและวิธีการปฏิบัติตาม**

แนวทางของ Active Learning. สืบค้นจาก <http://www.kroobannok.com> เมื่อ

๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔.

ดวงมน ปริบูรณ์. **เทคนิคและวิธีสอนในระดับประถมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร

: ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๔๗.

ปิตินันท์ สุทธสาร. **กิจกรรมการสอนภาษาไทยด้วยเพลง**. พิมพ์ครั้งที่ ๘.

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๔.

พรวิไล เลิศวิชา. **สอนภาษาไทยต้องเข้าใจสมองเด็ก**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศาลาแดง,

๒๕๕๐.

ราชบัณฑิตยสถาน. **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :

นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น, 2556.

วรณัฐ บุปผา. **แนวคิดในการสร้างแบบฝึกทักษะ**. กรุงเทพฯ : อีรฟิล์ม และไซเท็กซ์, 2552.

วรรณิ โสมประยูร. **การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร :

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ๒๕๔๗.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. **คู่มือหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้**

ภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน,

๒๕๕๖.

_____. **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๕๑**.

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด,

๒๕๕๑.

อนงค์ศิริ วิชาลัย. **ภาษาไทยสำหรับครูประถมศึกษา**. เชียงใหม่ : คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, 2556.

อัจฉรา ชิวพันธ์. **ศิลปะการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร :

เป็นพับลิชชิง, ๒๕๕๖.